

FİKİR PERVER

Fikir, Sanat ve Edebiyat..

Sayı 65 Aralık 2024

Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

K. Atatürk

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperver Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Asya Alin Arslan
Betül Utcu
Ekin Çinici
Fatma Kaya
İsmail İğdeli
Mehmet Ali Keskinliç
Melis Özşahin
Mürsel Koç
Oruçtekin Kökdemir
Mürsel Koç
Rafiye Öztürk
Şehnaz Orhan

Sizden gelenler

Önder Koç
Mürsel Koç
Rafiye Öztürk

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ
Firdevs İZGÖREN

Kapak İllustrasyon

Büşra AYRANCIOĞLU

Tasarım

Sıla ERGÜN

Sesli Dergi

Sılanaz KALENDER

İletişim

Büşra AYRANCIOĞLU

Dijital Medya

Mehmet Akif YARDIM
Büşra AYRANCIOĞLU
Şüheda BİCE
Buse ÇETİN

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperver dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

65.Sayı

Aralık/2024

fikirperverdergi.com

▶ Fikirperver Dergi

📷 🐦 fikirperverdergi

fikirperverdergi@gmail.com

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 🐦 @geleceğimizkitapta

HASATIN TARİHÇESİ

Dünya yüzeyinde ilk insanın ne zaman ve nerede ortaya çıktığı günümüz için halen tam olarak bilinemese de insana benzer ilk canlıların günümüzden yaklaşık 2.8 milyon yıl önce Afrika'da ortaya çıktığı söyleniyor. Şu anda yaşayan ve modern olarak adlandırdığımız Homo sapiens (akıllı insan) denilen insan türünün ortaya çıkışının geçmişi ise bundan 200-250 bin yıl öncesine gidiyor. Bu insanların hayatta kalabilmek için avcılık veya toplayıcılık yaptıklarını biliyoruz. Yaklaşık 2 milyon yıl boyunca pek bir gelişme gösteremeyen yaşam tarzı ateşin keşfedilmesiyle büyük değişim gösterdi. Çünkü ateş toplanan ve avlanan besinleri pişirmek ve daha besleyici yemek demektir. Ayrıca, insanları bir arada tutarak hem ilişkileri güçlendirdi hem de insanları soğuktan ve yırtıcı hayvanlardan korudu. Zamanla insanlar daha gelişmiş silahlar ve ev aletleri yaptılar; giysiler diktiler. Basit dillerde konuşmaya başladılar. İlk kültürler böyle bir ortamda oluşmaya başladı. Bu şekilde yaşam ortalama 40-50 bin yıl devam etti. Günümüzden 10-12 bin yıl önce de tarımın keşfedilmesi ile insanların yaşamında önemli değişimler oldu. O zamana kadar besinlerin peşinde dolaşıp duran insanlar yavaş yavaş toprağa bağlı yerleşik hayata geçmeye başladı. Peşinden koştuğu yiyeceği artık bizzat kendisi üretmeye ve hasat etmeye başladı. İnsanoğlu, neolitik devrim olarak adlandırılan bu süreçte sadece toprağı ekip biçerek değil aynı zamanda evcilleştirdiği hayvanları yetiştirerek de üretken yeteneğini ortaya koydu. Tarımın ve hayvancılığın gelişmesi ile o zaman kadar dağınık küçük gruplar halinde yaşayan insanların bir arada olduğu ortamlar artmaya başladı. Bu birliktelikler zamanla önce köylerin daha sonra küçük şehirlerin ortaya çıkmasına neden oldu. Hasat edilen ürünlerin fazlası pazarlanmaya başlandı. Daha iyi beslenen bir dünyada insanların sayısı da artmaya başladı. 20. yüzyıla dek aritmetik olarak artmakta olan dünya nüfusu geometrik olarak artmaya başladı. 1700'lü yıllarda bir milyar bile olmayan dünya nüfusu 1925'lerde 2 milyara, 1960'larda 3 milyara, 2012'de ise 7 milyara ulaştı. Yapılan projeksiyonlar dünya nüfusunun 2042'de 8 milyar ve 2050'de de 9 milyar olacağını gösteriyor.

Özellikle 1700'lü yılların sonunda sanayi işletmelerinin artmasıyla kentlerde nüfus yoğunlaşırken tarım üretimi yapılan bölgelerde azaldı ve besin maddelerinin üretimi dünya nüfusunu besleyemez hale gelmeye başladı. Bu süreçte sosyal bilimlerle ilgilenen bazı bilim adamları beslenme ve açlık gibi konularda geleceğe dair karamsar tahminlerde bulunmaya başladılar. Örneğin, bu konuda çalışmalar yapan ve dünya literatüründe çok önemli bir yere sahip olan Thomas Robert Malthus, 19. yüzyılın ilk yarısında, gelecekte artan nüfusun yeterli beslenme olanaklarının bulunamayacağını öne sürmüştü ve dünyanın sonunun da bu şekilde geleceğini iddia etmişti. Malthus, tarımsal üretim ve nüfus artışı arasındaki dengesizliğin önüne geçebilmek için doğum oranlarına sınırlama getirmek ve geç yaşta evlenmek gibi 'Koruyucu' ve kıtlık, hastalık ve savaş gibi 'Sınırlayıcı' kontrol mekanizmalarından söz etmektedir. Ona göre yukarıda sözü edilen tüketim ve mevcut kaynaklar arasındaki dengesizlik arttığında koruyucu ve kısıtlayıcı kontrol sistemleri devreye girer ve tüketici oranı kaynak oranının gerisinde kalana kadar işlev görmeye devam eder. Ama, tüketici ya da nüfus katlanarak arttığında belirli bir dönem sonra aynı döngü tekrar ortaya çıkacaktır. Malthus'un çağdaşı olan Ricardo da nüfusun katlanarak artmasının tarım üretimini etkisiz hâle getirdiğini savlayan 'azalan marjinal verimlilik' kavramını geliştirmiştir. Bundan 200 yıl kadar önce ortaya atılan dünya nüfusu geometrik bir şekilde (2,4,8,16...) artarken; besin maddelerinin üretimi ancak aritmetik bir biçimde (2,3,4, ...) artmasından kaynaklanan ve 'Malthuscu felaket' olarak adlandırılan doğal kaynakların yetersizliği ve tükenebileceğine ilişkin yaklaşım günümüzde çevre sorunları başlığı altında halen tartışılmaktadır.

Malthus'un altını çizdiği bu olumsuz olasılığı gidermek amacıyla geleneksel tarımdan modern tarıma geçilerek besin üretiminin artırılmasına çalışılmıştır. Özellikle yaşanan dünya savaşlarının da etkisiyle 1940'lı yıllarda yoğun olarak yaşanan açlıkla mücadele ve artan dünya nüfusuna yeterli gıda üretimi

iddiasıyla, İkinci Dünya Savaşı sonrasında kimyasal gübre, yabancı ot ve haşere öldürücü ilaç kullanımı, tarımda makineleşme ve aşırı sulama sürecine girildi. Böylelikle daha sonraları tarımın geniş çaplı modernleşme-makineleşmesi anlamına gelen “Yeşil Devrim” olarak adlandırılacak bir tarımsal üretim artışı dönemi yaşandı. Üretimi arttırabilmek için kimyasal gübreler, ilaçlar, yüksek verimli tohum çeşitlerinin kullanılmasına ve daha fazla sulama yapılmasına başlandı. Günümüzde bu kullanımlar çok daha fazla artmış bulunmaktadır.

Ancak tarımsal ürünlerin üretiminde yaşanan bu başarı insanlığın önüne günümüzde “çevre sorunları” gibi çok büyük bir maliyet koymuştur. Nüfus artışı, ihtiyaç ve talebi artırması nedeniyle dolaylı olarak çevre sorunlarının artışına neden olan unsurların basında gelmektedir. Şehirlere yönelik yoğun göçlerin yaşanması, kentleşme sorunları, sanayileşme, doğal kaynakların yoğun tüketimi, değişen tüketim alışkanlıkları, artan enerji ihtiyacı, yoğun kimyasal ve fosil yakıtların kullanımı da çevre sorunlarının diğer nedenleri arasındadır. Bu konunun önemli bir boyutu da yukarıda bahsettiğimiz tarımsal faaliyetlerde yaşanan değişikliklerde yaşanan gelişmelerden kaynaklanmaktadır. Sanayileşme ile çok daha artan kapitalistleşme sürecinin yaygınlaşması ile birlikte, tarımsal uğraşıda temel amacın geçimlik öz tüketimden kar maksimizasyonuna evrilmesi süreciyle karşılaşıldı. Doğal kaynaklar tahripkâr bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. 1960’lı yıllardan itibaren tarımda makineleşmenin artması, pirinç, mısır, buğday ve soya gibi güçlü randıman potansiyeline sahip bazı çeşitlerin kimyasal gübreler ve yoğun sulama ile yetiştirilmesine dayanan Yeşil Devrim verim artışına imkan verdiği için dünyanın her yöresinde çok çabuk benimsendi. Birçok ülkede devletin tarım fiyat destekleri, girdi sübvansiyonları, tarım kredileri ve sulama, drenaj ve ulaşım alt yapılarına yatırım politikaları bu devrimin yayılmasını büyük ölçüde kolaylaştırdı. İkinci Dünya Savaşından sonra, Ford ve Rockefeller Vakıfları gibi Amerikan vakıflarınca finans desteği sağlanan uluslararası tarım araştırma merkezleri, yüksek verimliliğe sahip pirinç, buğday, mısır ve soya çeşitlerini seçerek bunları yüksek içerikli gübre ve işlem ürünleri ile birlikte kullanarak deneysel tarım istasyonlarında uygun ekim metotları geliştirdiler. 1960 ve 1970’li yıllarda, bu çeşitlerin ve ekim metotlarının Asya, Latin Amerika ve Afrika’da kullanılması ile bu ülkelerde elde edilen tohum ve mahsul miktarlarında önemli artışlar gerçekleşti.

Ama bu sürecin sonunda birçok yerde toplum, sağlık ve ekoloji için ciddi sakıncalar yaratan kullanım yanlışlıkları ortaya çıkmıştır. Kimyasal mücadele ilaçlarının toprakta, yeraltı ve yerüstü sularında, bitkiler ve havada kalıcı kirlilik ve tahribata yol açması, çevresel kirliliklerin boy göstermesi, sağlıklı ve nitelikli gıdanın zarar görmesi, üretimlerin aşırı yoğunlaşması, toprakların bozulması, aşırı sulama pratikleri insan, hayvan ve çevre sağlığını ciddi biçimde tehdit etmeye başlamıştır. Önceleri doğanın kendini yenileyeceği kanısı hâkim iken yaşanan süreçte doğanın kendini yenileyemediği görülmüştür. Sanayileşmenin yarattığı endüstriyel kirlilik, hızla artan nüfus, göç ve çarpık kentleşme bir taraftan devam ederken diğer taraftan toprak su ve hava kirliliği, sera gazı emisyonlarının yükselmesine, ozon tabakasının incelmeye, küresel ısınma ve iklim sorunlarına, doğal bitki örtüsünün ve canlıların yok olmasına neden olmuş ve olmaya devam etmektedir. Tarımda suni gübre ve tarım ilacı gibi yüksek girdi kullanımı içeren Yeşil Devrimin konvansiyonel/ekstansif tarım uygulamaları mevcut dünya tarımının sürdürülemezliğine katkıda bulunmuştur. Bu süreçteki en önemli sorun alanlarından biri de toprağın kirlenmesidir. Bildiğimiz gibi toprak ekolojik sistemin temelidir. Ancak Çevre Mühendisleri Odasının 2018 Dünya Çevre Günü Türkiye Raporu’na göre tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kentsel atıklar ve plansız kentleşme, tarımda aşırı ilaç kullanımı, hayvancılık, sanayi ve madencilik atıkları ve arıtılmamış kirli suların tarım arazisinde sulama suyu olarak kullanılması sonucu oluşan kirlilik gibi birçok sebepten dolayı toprak kirliliği oluşmaktadır. Toprağın kirlenmesi ve erozyon etkisi ile toprağın verimi azalmakta, arazi kaybı oluşmakta, ürünler ve insan sağlığı olumsuz etkilenmektedir. Dünya Sağlık Örgütü, her yıl üç milyondan fazla kişinin pestisit zehirlenmesinden dolayı hastalandığını ve erken ölümle karşı karşıya kaldığını belirtmektedir. Son zamanlarda sıkça duymaya başladığımız yurtdışına ihraç ettiğimiz tarım ürünlerimizin iade edilmesinin en önemli nedeninin de bu pestisit kalıntı oranlarının belirlenen değerlerin üstünde olması olduğu söyleniyor. Tüm bu sorunların çözümü için gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama yeteneğinden ödün vermeden günümüzün ihtiyaçlarını karşılayan gelişmeyi hedefleyen Sürdürülebilir Kalkınma adı verilen organik tarım uygulamalarının ön planda olduğu bir sürecin içine girilmesi gerekiyor. Ancak bu şekilde çiftçilerimizin hasatları bereketli ve ekolojik sistemimiz de sağlıklı olabilir.

İsmail İĞDELİ

YAĞMURU BEKLERKİ

Yıl içinde yağmur yağmasını bekler durur köylüler. Gökten düşecek su damllarına rahmet gözüyle bakarlar. Rahmetin ih-san edilmesiyle su göletlerinin dolmasını, başakların beslenip olgunlaşmasını, dere-lerinin çağıldamasını, hayvanların sulanıp büyüyen otlarla semirmelerini beklerler. Yağmura olan bu hasretlerinin bir istisnası vardır. Bu istisna buğdayın hasat zamanı yaşanır. Köylüler ektiği buğdayın başak-lanması ile tarlalardaki ekinlerini toplama derdine düşerler. Bu dönem hayatlarındaki en büyük çabalarından biridir. Yağmur ya-ğarsa olgunlaşan başaklar çürür, saman ise su ile birlikte akıp gider. Yıl içinde kendile-rinin ve hayvanlarının yaşamlarını devam ettirmelerini sağlayacak yiyeceklerini kay-bederler. Yiyeceklerinin kaybı demek açlığa teslim olmaları demektir. Açlık hâli ise ölümle burun buruna yaşamaktır. Azrail'in soğuk nefesini üflemesi ile hayattan kopu-vereceklerini bilirler. Can uçuverir beden kafesinden... Onlar için bu dünya kararır, başka bir dünyanın kapıları açılır. Yeni dünyanın içinde ne olduğunu kimse tam olarak bilmediği için korkarlar. O yüzden

EN

Fatma KAYA

kimse istemez açlıkla karşı karşıya gelmeyi. Önlerindeki azıcık buğdayı biçmek, toplayıp ambara koymak için ölümüne bir mücadele başlar. Bu mücadeleye çoluk çocuk, yaşlı genç, kadın erkek hep birlikte katılırlar. Onca insan tek bir amaç için tek bir beden olurlar. Az uyurlar, çok çalışırlar. Çoğu zaman evlerine bile gitmezler. Gökten düşecek damlalardan ölümüne korkarlar. Arada bir bakarlar gökyüzüne. Küçük bir kara bulut görseler yürekleri yırtılır. Korkuyla daha sıkı sarılırlar oraklarına, elliklerine. Zaman ile yarışılır. Her dakikanın önemi artar. Bir saatte iki saatlik iş yapılır. Bir gün yirmi dört saatten fazla olarak yaşanır. Baktılar ki tarlalarındaki bütün başağın hepsini toplamak mümkün değil, aldıkları kadarını alıp evlerine dönerler. Geride bıraktıkları başakların ise yaratıcı tarafından diğer canlılar için yaratılmış olabileceğini, dolayısıyla bu kısmı paylaşmaları gerektiğini düşünürler. Buna kurdun, kuşun, karıncanın, farenin, sincabın nasibi der geçerler. Elleri olan için şükrederler. Yağmur korkutmaz artık onları. Rahmete döner yağın su. Gözler kara bulutları arar. Ellerini açıp düşen damlalar için şükrederler.

DIYE DIYE

Etrafa şöyle dön de bir bak.
Ne kadar da kalabalık değil mi?
Sor kendine o kalabalıktan kim baktı senden yana?
Kim dinledi, kim sordu; en önemlisi kim anladı?
Sesini duyar gibiyim;
“Hiç kimse,
Hafifçe gülmediler bile yüzüme.
Hatta bakmadılar belki de çehreme bile.
Atılan bakışlar çevreyeydi.
Üzerine alınan bendim.
Konuştum konuştular yalnızca ayıp olmasın diye...
Sesime yormadılar kafalarını o kadar almadılar kale.
O şunu yaptı, bu şöyle dedi diye konuştular konuşmasına.
Sorgulamadılar ama niye yaptı, dedi diye yargıladılar yalnızca.
Hırpaladılar kalbimin beraberinde ki daha nice kalbi yanımda.
Kelimelerimi seçtirdiler öyle yargı dağıttılar ki en sonunda susturdular.
Sonra ne mi oldu?
Şikâyet ettiler. Kendilerinde ise hiç suç bulmadılar.
Biz sustuk mu da o konuşsun demediler.
Yalnızlığı tercih ettim, şaşırdılar.
Her zaman yaptığımın aksine bu sefer açıklama yapmadım.
Onlara bıraktım, arzu ettikleri gibi yorumlasınlar beni yormasınlar diye...”

Melis ÖZŞAHİN

KARATE KID-KARATE(Cİ) ÇOCUK

Yönetmen: Harald Zwart

Oyuncular

Jaden Smith, Jackie Chan, Taraji P. Henson, Wenwen Han

Yıl:

2010

Tür:

Aile, Aksiyon, Dram

MDB Puanı:7.3/10

Dre, ABD'de annesiyle yaşayan bir çocukken annesinin işi sebebiyle Çin'e taşınmak zorunda kalır. Bu yeni ve yabancı ortama uymakta Dre, oldukça zorlanır. Fakat sınıf arkadaşı Mei Ying ile karşılıklı bir yakınlık hissederler. Ancak kültürel farklar bu tür bir arkadaşlığı neredeyse olanaksız kılar. Durumu daha da karmaşık hale getiren bir başka etken ise sınıfın kabadayısı Cheng'dir. Cheng, Dre'ye düşmanlık besler ve ona sürekli zorbalık yapar. Dre sadece bir parça karate bilmektedir; fakat kung fu diyarı olan Çin'de, Cheng "karateci çocuğu" kolayca alt eder. Dre, kendini savunabilmek ve Cheng'e karşı durabilmek için kung fu öğrenmeye karar verir. Bu süreçte, gizemli kung fu ustası Bay Han ile tanışır ve ondan dersler almaya başlar. Dre'nin öğrenme çabası sadece fiziksel değil aynı zamanda zihinsel bir dönüşüm sürecidir. Dre'nin hikayesi, kendini bulma, cesaret ve dayanıklılık içerir.

..

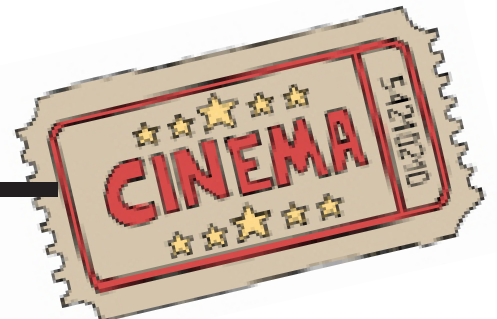
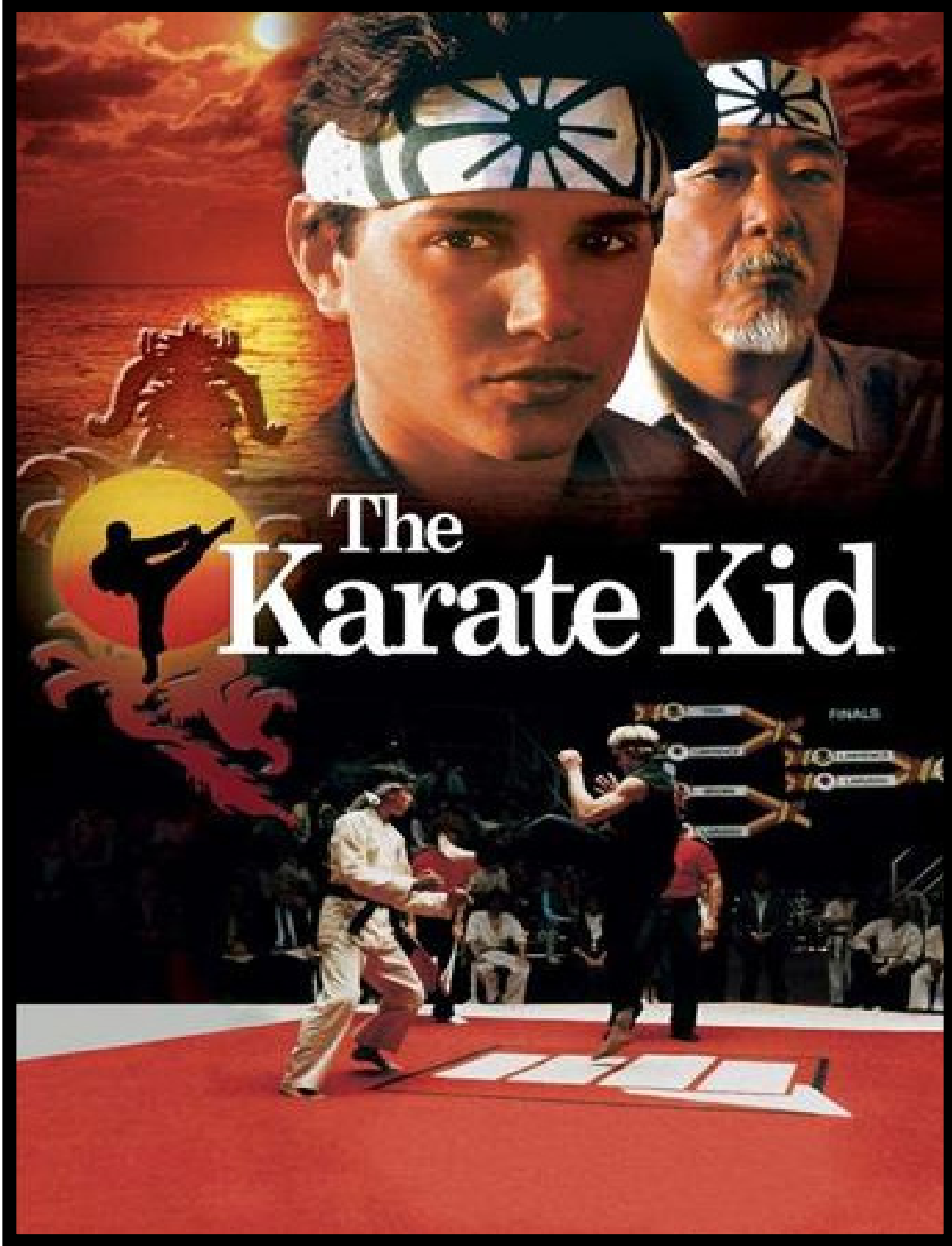
İnsanın uyum yeteneği küçümsenir ve insanlar farklılıklara bayılır. Bu iki tanımında uygulamada tam zıt yönlerde olduğunu düşünürüm. Bu durumlar elbette çocuklar için başka boyutlarda yaşanır. Dre'nin hikayesinde en etkilendiğim yan onun ne dışlanması ne de uyum sürecinde zorlanmasıydı. Yere düşen ceketini asmayla eğitime başlamasıydı. Ve bu basit ve küçük hareketin sürekli tekrarlarıyla aslında onun efor sarf ettiğini hiç anlamadan ve acayip sıkılarak da olsa kaslarını güçlendirilmesiydi hocası Bay Han tarafından. Gerçekten iyi ve yaralı bir öğretmendi Bay Han. Konumuz Dre olsa da Bay Han onun hem karakterini hem çevresini hem de ruhunu güzelleştirmişti. Ve hayattaki en iyi çiftçiler öğretmenler olabilir. Çünkü ömürleri boyunca onlarca toprağa emek ederler ve o topraklar ömürlerince içlerine serpiştirilen o ilk tohumlardan biri olan eğitimleriyle yollarını ve kendilerini bulabilirler. Ve Bay Han bu yoldaki öğreticiliğine kavuşuyor olması çok derinden iyi hisler uyandırıyor.

Bir kumbara edinir ve ona bozukluklar atarak başlarsınız. Ve zamanla bozukluklar kâğıt paralara dönüşür. Sonra kumbara bir bakmışsınız bir uçak bileti dönüşüvermiş. O uçak bileti de kumbaranın hasadıdır. Hayat böyledir, küçük şeylerle başlar ve bazen bir uçak bileti bazen bir sıcak yuvanın anahtarı olur.

Hayal gücünüzü canlandırıp dayanıklılığınızı artırması dileklerle.

İyi Seyirler..

FİLM KÖŞESİ

Tabiatın Sahnesi: Hasat

Her şey en başta dörde ayrılır:

- Üreten
- Hem üreten hem üretilen (akıl)
- Yalnızca üretilen (duyu ve elementler)
- Ne üreten ne de üretilen (ruh)

Algılayıp tefrik etme yetkisi olan beş duyu ve beş eylem organını kullanabilir. Bu arada tabiat sahneden çekilir. Kendisini seküler görmez.

Tabiattaki düzenin damarlarından bereket akar. İnsan tabiatı aşmaya çalışmamalı, ona hükmetmek yerine hasata yardımcı olmalı. Hasat, vahyedilmiş bir gelenek içinde marifete tabi oluşan dönüt, sonuç, emek demek. Bir yaşam tarzının ürünlerinin öğreti bütünlüğü içinde sergilenmesi aslında. İnsanla tabiat arasında uyumu sağlayan âlemşümül bir durum. Tabiat sürülüp işlendiği zaman asli niteliğine dönüyor. Tohum gerçeklik hiyerarşisine bağlı bir şekilde inayete vesile oluyor. İnsan bakir tabiata sadık kalmalı. “Hayatta birçok şey olsa da hasat ettiğiniz her tohumu büyütme istemezsiniz.” Rasheed Ogunlaru

Tabiat baştan çıkarmaz, insan murakabeye dalma ümidinde olmamalı bazen adamalı, fire vermeli.

Velhasıl toprağa saygıda kusur etmezsen ve profanlaştırmadan kendini tabiata dönersen huzur içinde yaşayabilirsin.

Betül UTCU

Yılın o zamanına geldik. 2024'ün son ayı. İnsanın kendisiyle hesaplaşması için en güzel zaman, 2024'de neyi başardım, neyi yarıda bıraktım veya da neye başlayamadım diye şapkaı önünüze alıp düşünme zamanı. Bazı anlar olur kendinle dürüst bir şekilde hesaplaşırsın bazı anlar olur değil bir cümle kurmak hiçbir şey diyemezsin. Geriye dönüp sonuçta anı değiştiremezsin ama hatalarından ders çıkarıp sonraki yıllarda bu hataları bir daha yapmamaya çalışırsın. Bunların yanı sıra 2025 de neyi hedefliyorum, neyi istiyorum daha da önemlisi kendimi nasıl geliştirebilirim diye düşünme zamanı. Bunları yaparken hayal ediyorsun sonuçta sınırı olmayan bir diyar burası. Belki gerçekleşmesi çok imkânsız şeyleri hayal edersin ama her şeyin başlangıcı hayal etmek ve kendin de o gücü bulduğunda adım atabilmektir.

2024'e girerken bende sosyal medyada dönüp duran o "vision board" yani "hayal panosu" akımına katıldım. Gerçekleşmesini çok istediğim şeylerde vardı, gerçekleşmesini zamana bıraktığım şeylerde. Hepsinin tek tek internetten fotoğraflarını indirdim, çıktı aldım, kestim hem ajandama hem iPadime hem de bilgisayarımaya hazırladım, yapıştırdım ve ekran görseli yaptım. Peki 2024 de cidden ne yaptım? O panoya baktığımda aslında gerçekten çoğu şeyi gerçekleştirmişim. Mesela İngiltere'ye ve İtalya'ya gitmek vardı şu anlık İngiltere'ye tik attım, gitmek istediğim eğitimler vardı onlara tik attım, güzel bir ajansta deneyim yaşamak istiyordum buna da tik attım tahmin ettiğimden daha uzun bir süreç geçirdim hatta yeni bir telefon alma çabam vardı onu da gerçekleştirdim. Tiyatro sever aşığı olarak devlet, özel demeden gidebildiğim kadar çoğuna gitmek istiyordum belki de en çok buna tik atmışımıdır sayısız oyuna gittim ve hepsinde aynı heyecan ve mutlulukla gidiyorum. Hala okuduğum için iyi bir dönem geçirme vardı ve şu ana kadar kötü gitmiyor. Hepsi maddiyata dayalı

HESAPLAŞMA ZAMANI

peki geri kalanlar... Sınırlerime olabildiğince hakim olmaya çalıştım, kimi affedip kimi affetmemem gerektiğini dürüstçe kendimle yüzleşerek yaptım. Gerçekten sevilebileceğimi öğrendim bu yıl, sevmenin ve sevilmenin ne kadar güzel bir şey olduğunu gördüm aynı zamanda ölümün hala daha hayatımızın vazgeçilmez bir gerçek olduğuna. Bir yandan sevmeyi seilmeyi tadarken bir yandan da hayatımda büyük önemi olan bir insanın artık hayatımda olmadığı gerçeğiyle yüzleştim. Yeri geldi önceki yıllar yaptığım hataları yapmadım yeri geldi o hataları bir daha bir daha yaptım. Duygularımı ne kadar fevri yaşamaya devam etsem de saatlerce oturup ağlamaktansa oturup sağlıklı olanı düşünüp onu yapıyorum. Farkında değildim ama büyümüşüm... bunu da açıkçası en yakın arkadaşım dediği zaman fark ettim. Bir an durdum düşündüm ve büyümüşüm, ben geçen sene olsa aynı hataları yapmaya devam eder ve belki de yerimde saymaya devam ederdim. Bunu öğrendikten sonra kendime bakış açım değişti bazı şeyleri yapamadığımı, olmadığını düşünüyordum ama aslında öyle bir şey yoktu yapabiliyordum, başarabiliyordum sadece o kadar kendimi endekslemişim ki negatif tarafı görmeye neleri başarabildiğimi kaçırmışım bu süreçte.

Koca bir 12 ay geçti ama evet birkaç satıra anca sığıdı kendimle hesaplaşmam. 2025 için hedeflerime gelirsek, artık daha netim. Hayallerimi gerçekleştirmek için ne yapmam gerektiğini biliyorum. Geçen sene yaptığım gibi gene Ocak ayına girmeden ben vision boardumu yapmış olacağım. Belki gene bazıları çok uçuk hayaller olacak ama hayatın bize ne getireceğini asla bilemeyiz. Dediğim gibi her şeyin başı hayal etmek sonrası düğüm açarcasına hızlıca gerçekleşiyor. Gelişen dünya ile birlikte hepimiz hızlı bir tempo içinde kaybolabiliyoruz, ama aslında zamanın değerini bilmek, her anı dolu dolu yaşamak gerektiğini unutmamalıyız. Gelecek yılın sonunda, belki de çok büyük hedeflerim olmayacak, ama içimdeki huzurun gücüne daha çok inanacağım. Belki de bu yıl, en çok öğrenmem gereken şey "Her şey benim elimde sadece başlangıcı küçük bir adım atmak" olacak.

Ekin ÇİNİCİ

HASAT ZAMANI

Gün, kızılığını alıp akşama doğru sürükleniyor. Koca bir yolun yolcusu olan insanlar hayata tohumlar ekip yürümektedir. Yürüdükleri yol uzun ve hatta koca bir ömür. Kiminin elinde nasır kiminin yüzünde kömür. Çetin ve dertli bu yol. Çaresi yok, çalışılacak ve ufka gidilecek. Ufka giden insanlar, hayvanlar ve bütün âlem. O âlem ki içinde dert, tasa ve elem. Ufukta var olan hayatın meyvesi. Gidilecek olan yol. Bir amaç. Bir var oluş sebebimiz var. Her canlı bir amaca hizmet eder. Herkes bu dünyaya bir şeyler eker. Gün sonunda ektiğini biçmek ister. Bu kişiden kişiye değişen bir kavram değildir. Evrenin kuralıdır aslında. O amaca ulaşılacaktır bir zafer edasıyla.

Sıradan zaferler huzur verir insana. Gölge edenlerin altında çalışana, güneşin altında yanana... Son hasat umut verir sana, bana, komşuma. Koca bir seneyi devirdik. Acıyı, tatlıyı göğüsledik. Günü geldi liman olduk, günü geldi fırtınalarla şehir yıktık. Bu sefer biraz daha farklı. Her kaybettiğim yılı biraz daha özler oldum. Yeniyi istemez, eskiye hasretle doldum. Dağların çam kokusunda yoğruldu ve geleceği ümitsiz buldum. Bu ümitsizlik böyle devam edebilir mi? İnsan ne kadar acıya dayanabilir? Her acının sonu ölüm mü? Ölüm olmazsa diriliş başlar. Bir buğday tohumu filizlenir önce. Sonra yeşil yapraklar. Ardından yaz boyu güneşle kavrulan altın başaklar. O güneş, kendine çevirir ayçiçeklerini. Kızartır iri iri domatesleri. Tüm bunlar koca bir senenin mecazi eseridir. Sonun başlangıcı ve dirilişin ilk adımı. Hasat dediğin ektiğini biçmektir. Hedefinin meyvesidir. Amacına ulaşmaktır. Ancak hasat dediğin aynı zamanda yeni bir başlangıçtır. Bir yılın bitişi yeni bir yılın başlangıcı gibidir. Hasat kazandırır. Hasat, ekmek verir insana. Ruhun hissettiği en tatlı zamandır, zaferdir. Bu zaferi artık eskisi gibi göremiyorum. Zaten onun içindir eskiye özlemim. Eskiden insanların bir amacı vardı. Amaca ulaşmak için çalışır, ona ulaştığında yeni bir amaç belirlerdi. Şimdi ise amaçsız hazırcılar var. Kimdir bu amaçsız hazırcılar? Dünyaya faydası olmayan amacı olanların fikir ve emeklerini meze yapmış, o emekleri merdiven basamağı gibi kullanıp tepeye çıkarırlar. Tepeye çıktıktan sonra da emek verenler yerine yeni hazırcıları yanlarına alanlar. Ne tarlayı süren çiftçi ne de polenleme yapan arı bunlar. Ekilen tohumun gelen fareden başkası değildir. Böyle olunca da ne hasat düzgün oluyor ne de meyvesi lezzetli oluyor. Bir hastalık gibi yayılıyor âdetâ. Bu durumda hasat edilen ne domates ne buğday ne de ayçiçeği oluyor. Bu amaçsız hazırcılar yıllardır kendileri için insan hasadı yapıyor. Ekilen tohum ama biçilen maalesef insan oluyor. Dedim ya o âlem ki içinde dert, tasa ve elem var diye. Sebebi de belli sonucu da. Uyanmazsa emektar insan, yine kalacak yarı yolda.

Koca bir sene bitiyor. Kesilen ağaçlar, kirletilen sular ve ölen hayvanlar acılarına değil bize ağlıyor. Acımasız insana her geçen gün daha da hayretle bakıyor. Doğa, “Kendine bunu yapan insan, bize neler yapmaz” diyor. İşte şimdi koyun celladın önüne kafalarını! Ruhumuz, hayallerimiz, duygularımız ve geleceğimiz biçiliyor. Hoş geldin hasat zamanı...

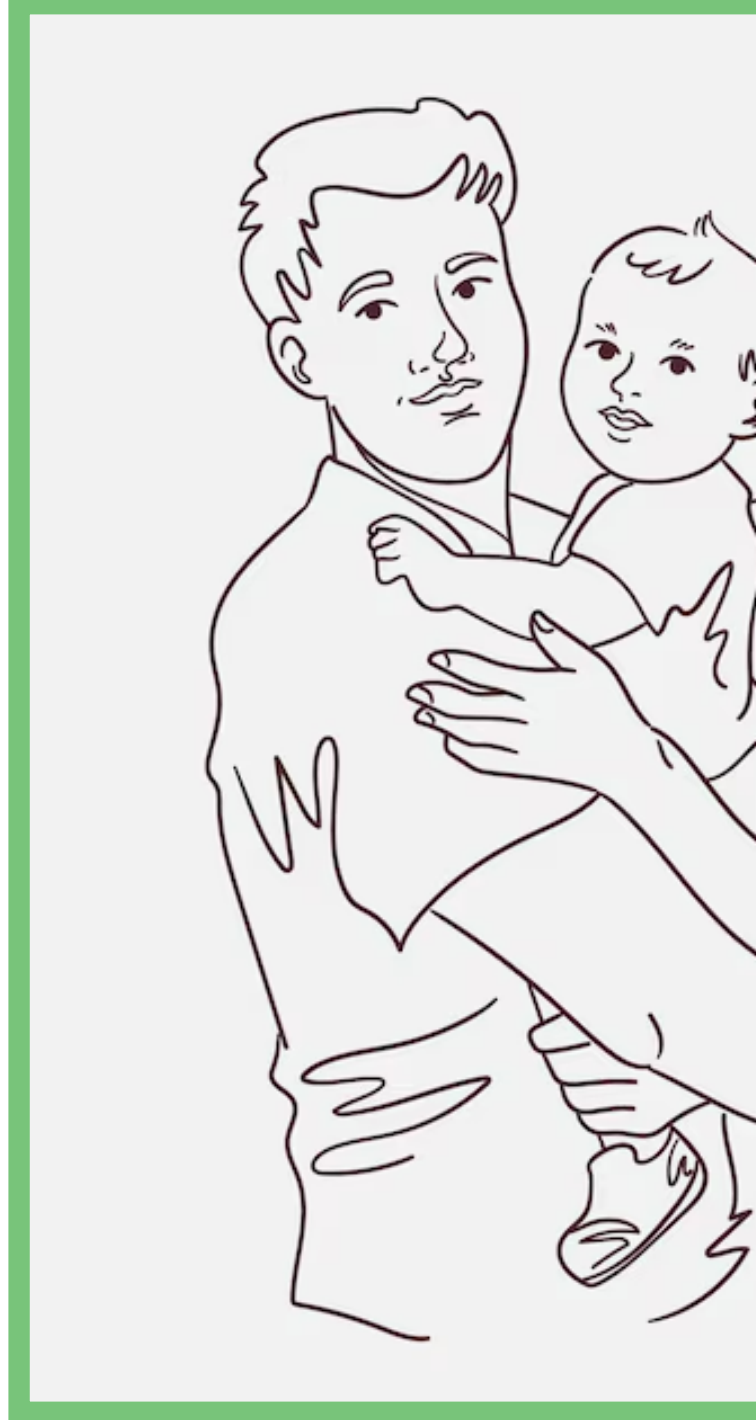
Oruç KÖKDEMİR

NE EKERSEN ONU BIÇERSİN

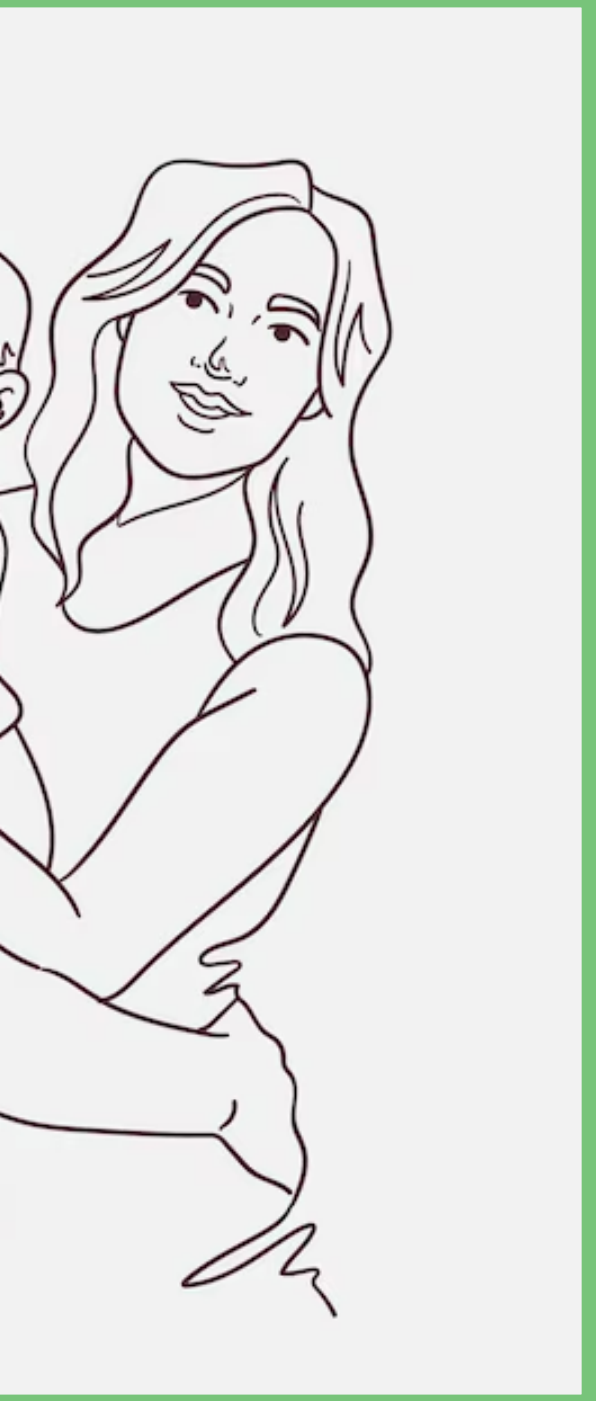
Atasözlerimizin hepsi birbirinden güzel, hepsi birbirinden anlamlı. Başlıktaki atasözü insanların ettikleri tohumun, yani yaptıkları davranışların, gelecekteki yaşamlarını ve deneyimlerini şekillendireceğini, insanların kendi kaderlerini belirleme gücüne sahip olduklarını en çarpıcı şekilde vurgulayan özlü bir söz. General Electric'in 1981 ve 2001 yılları arasında başkanı ve CEO'su olan Jack Welch'in dediği gibi "Kendi yazgını sen kontrol edemezsen başkası eder." Kitap gibi cümle. Dön dön oku. Hemingway'in "Satılık: Bebek Patikleri. Hiç Giyilmemiş" kısa, altı kelime-lik öyküsü gibi herkesin altı kelime-lik yaşam öyküsü vardır. Sende altı kelime-lik hikâyeni yazabilirsin. Bu atasözü günlük yaşamda çok kullanılan ve insanı derinden etkileyen, düşünceye sevk eden bir anlamı var. Ben burada bu atasözü ile insan olma yolculuğundan, insan/çocuk yetiştirmekten ve onun hasadından yani kendisine, ailesine, çevresine, ülkesine ve insanlığa faydalı olmasından bahsetmek istiyorum.

Bir çocuk kolay yetişmiyor. Ana rahmine düştükten sonra artık onunla ilgili emek yolculuğu başlıyor. İlmek ilmek dokunuyor. Geleceği kurgulamak için maddi, manevi, zihinsel ve stratejik olarak işe koyulma başlıyor. Herkes kendi bilgisine, görgüsüne göre bir gelecek hazırlamak istiyor. Çocuğun hem kendisine, hem ailesine, çevresine, ülkesine, insanlığa faydalı, kişilikli, karakterli bir birey nasıl olabilir sorusuna cevap aranıp, bu soruların cevabını herkes kendine göre bulmaya çalışıyor. Anne babalar çocukları için bunun peşinde koşuyor. Rahmetli annemin tabiriyle; tavuk gibi güdüyorlar onları. Daha doğrusu hasat zamanını görmek istiyorlar. Bir çiçeğe bakar gibi sevgiyle, merhametle, şefkatle, büyütmeye çaba gösteriyorlar. Her şeyi kararında, dengede yapmaya çalışıyorlar. Onun istediği kadar su vererek büyümesine destek oluyorlar, fazla su verip çürütmemeye çalışıyorlar. Yani bir denge kurmaya çalışıp başka bir atasözünde olduğu gibi "Çok söyleme arsız edersin, aç bırakma hırsız edersin" sözüne uymaya çalışıyorlar.

Günümüzde anne babalar ne zaman bir araya gelse hep bunlar konuşuluyor. Ebeveynler çocuklarına yardım ederken destek olurken bazen zarar da verebiliyorlar. Bunu zarar vermek için değil, bilgisizliklerinden yapıyorlar. Anne baba olarak çocuk yetiştirmek aslında kolay bir iş değil. Bir heykele şekil verir gibi, bir resim yapar gibi, bir sanat eseri oluşturur gibi onun yolculuğuna eşlik ediyorsun. Onlar büyüyüp bağımsız bir birey olduktan sonra eşlik ettiğin yolculuktan aldıklarıyla, kendisine kattıklarıyla hayatını inşa etme çabasına devam ediyor. Sen, o hayata devam ettiğinde hasadını gör-

müş oluyorsun. Hani diyoruz ya gözümüz arkada değil artık. Gözümüz arkada olmuyor. Bu tabii çok büyük bir emek gerektiriyor. Grigoriy Petrov Beyaz Zambaklar Ülkesinde isimli kitabında bunu şöyle ifade ediyor: “Gençleri suçlamayın; suçu kendinizde arayın. Siz, gençleri nasıl eğitirseniz onlar da öyle yetişir. Gençlere verdiğiniz terbiye nedir? Anneler ev işleri ile meşguller; mutfakla, alışverişte, temizlik, çamaşır yıkama ile.

Babalar ise memurluk, ticaret, dükkan veya fabrika işiyle meşgul olurlar. Geceleri geç vakte kadar zamanlarını kahvehanelerde ve kulüplerde oturarak ve kâğıt oynayarak geçirirler. Fakat çocuklarıyla hiç ilgilenmezler; çünkü buna vakitleri yoktur. Çocuklarla vakit geçirmek zor ve yorucu bir iştir. Bu tip anne ve babalar çocuklarıyla hiç konuşmazlar, onların yaşayışları ile ilgilenmezler. Vakitleri olduğu zaman çocukları biraz severler; onlara şeker, oyuncak verirler, sonra ise: Hadi çocuklar, gidin! Kendiniz oynayın! Bunun manası şudur: Gözümün önünden gidin. Ne istiyorsanız onu yapın. Yeter ki bizi rahat bırakın. Çocuğun aklı, kalbi, ruhu işlenmemiş bir tarla gibi kalır. Buraya hiç iyi şey ekili değildir. Anne ve babalar ara sıra çocuklarla iyilikten, gerçekten, sevgiden bahsetseler bile, bunu donuk, sıkıcı, yabancı kelimelerle söylerler. Çocuk ruhunu ilgilendirecek şeyler yapmak istemezler ve bunu yapmazlar da. Onların hassas kalplerini ısıtmazlar.” Şimdinin şeker ve oyuncuğunun yerini ise tabletler, cep telefonları ve bilgisayarlar aldı.

Sağlıklı birey yetiştirmek, kendisine, ailesine, çevresine, ülkesine ve topluma faydalı birey olup yani hasat edebilmek, onun ürününden yararlanabilmek büyük bir emek gerektiriyor. Pür dikkatli, sabırlı, sevgi dolu, merhametli, şefkatli olmalı ve bunu hiç elden bırakmamalıyız. Onları yargılamadan anlamaya çalışmalıyız. Birey olduğu gerçeğini unutmadan onlara özgüven, yılmazlık aşılamalıyız. Anlamsız network kurmalarını değil, anlamlı bağ kurmasına yardımcı olmalıyız. Arkadaşlarının, ailesinin, çevresindeki insanların dertleriyle dertlenebilecek, diğerkâmlık duygusunu geliştirmesine yardımcı olmalıyız. Günümüz kültürü ile beraber geleneklerine bağlı ikisini bir arada kullanabilen, tarihini bilerek geleceğe ışık tutabilen bireyler, çocuklar yetiştirmek için çaba sarf etmeliyiz. Sabırla ve sebatla. İşte o zaman hasat edebiliriz, o zaman bu ülkenin kalkınmasına ve refahına yardımcı olabiliriz.

Bu konuda herkes kendince bir şeyler biliyor. Ama bazen de bilgisizliğimizden doğru bilinen yanlışları yaparak, maalesef çocuklarımızı kötü yöne de yönlendirebiliyoruz. Çünkü onlar ancak ailenin doğru korumasıyla, yönlendirmesiyle güzel şekil alabiliyorlar. Yanlarında yolculuklarına eşlik etmekle, eşlik ederken dengede kalarak bunu yapmak gerekiyor.

Altı kelimelik hikâyeyi yazarken, çocuklarınızın yolculuğuna eşlik ederken, dengede kalmanız ve onların hassas kalplerini ısıtmanız dileğiyle.

Sağlıcakla kalın, hoşça kalın.

Mehmet Ali KESKİNKILIÇ

KALİTELİ HASATLAR

Genel olarak hasat kişiden kişiye farklı anlamlara gelse de kişiden kişiye değişikliğe uğrasa da ifade edildiği toplumlarda ve halk arasında insanların bakış açısıyla bakıldığında somut anlamıyla; verilmiş bir emeğin karşılığında elde edilen üründür. Bir başka açıdan bakıldığında hasat; canlı cansız varlıkların verilen değer, emek, kişiler arasındaki ilişki ile sevginin, saygının, hizmetin ve çalışmanın karşılığı olarak bütünü ve toplamı ile açıklanabilir. Dolayısıyla hasat geçen ömrün, verilen emeğin, hizmetin karşılığı ve harcanan zamanın, kazanılmış veya adanmışlıkların karşılığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak her zaman emeğin karşılığı tam olarak alınmamakta veya düşük verim alınabilmektedir. Ancak buna rağmen, vazgeçmeden emek verilmeli, "Azda olsa emekle elde edilen kazanç farklı olur" duygusuyla çalışmak ve emek verilmelidir. Tabii ki doğruyu, yanlış, eksiklikleri saptayıp daha doğru yatırım ve emek verilip değerlendirme sonucu elde edilen ürün ve kalitenin yükselmesi sağlanmalıdır.

Hasat bazen de insanlara olan yatırım, emek, bazen bir evlada ,kardeşe, komşuya, akrabaya, eşe dosta uzaktakilere, yakınındakilere gösterilen önem ve değer, zamanla dönüşümü saygı, sevgiyle birleşmesinin meyvesi olarak elde edilen değerler toplamıdır.

Anne babanın evlat yetiştirmesini bir hasat olarak düşünürsek, yıllarca süren evlada verilen değer ve hizmetler olarak bakarsak, annenin ilk rahmine düştüğü andan, doğuma kadar ve sonra büyütme, olgunlaştırma zamanına kadar annenin verdiği bakım ve emeğin, babanın verdiği hizmetin, değer elde edilmesi, çocukların geri dönüşüm olarak beklenen sonuç ile elde edilen sonuç bakımından farklı olabilmektedir. Ancak emeğin doğru kullanılmasını, sevginin sınırını, saygının seviyesini belirleme ve doğru hareket etme, doğru zaman ,doğru değer yargıları, saygı, sevgi karşılıklı en yüksek orana çıkarılabilir. Yani yüksek kaliteli hasat elde etmek, yılların tecrübesine dayanarak ve kaliteli yaşamışlıklarla birlikte doğru orantılı olarak daha yükselebilir.

Kurulumundan işleyişine ve ürün ve kalitenin artmasındaki değerinin yükselmesine sebep olan fakat buna rağmen emeği hiçe sayılan personeller olabilmektedir. Akrabaya, kardeşler, arkadaşlar için kendini çok fazla yıpratıp değer verip karşılığında en çok yıpranan, tüm hayatını feda etmesine rağmen değer görmeyen kardeş, eş, arkadaşlar vardır. Yani genel olarak hasat elde edilen ürünün yada sevginin, saygının değişkenlik gösterebilir.

Vazgeçmeden emeğimizi, sevgimizi, saygımızı korumalıyız. Hizmetin değerlerin karşılığını soyut olarak bulamasak da yaptığımız yatırımlar kısa yoldan karşımıza çıkmasa da iyilikler, kötülük olarak dönse de inancımızı koruduğumuzda mutlaka az da olsa çok da olsa bir hasadın elde edilmesi kaçınılmazdır. Bu açıdan bakmamız bizim mutlu, umutlu olmamızı sağlayacaktır.

Doğruluk kazanacak umudundan bir an olsun şüpheye düşmemelidir. Saygı, sevgi çerçevesinde olumlu enerjimizle birlikte her yerde, her ortamda hevesimizi koruyup yükselterek kendimizi hayatın içerisinde bir bütün, olarak hayata bakmayı öğreneceğiz. Gereken önem verilmiş bir emeğin, saygının, sevginin, hizmetin doğru değerlendirilmesi mühimdir. Ekilen buğdayın çok olması değil kaliteli, lezzetli olması gibi. Karpuzun büyük olmasından ziyade, tadının güzel olması... Başka bir anlamda hasada bakarsak yetiştirilen evlat ,kardeş ailenin kalabalığı veya arkadaş çevresinin genişliğinden ve sayısının çok olmasından daha önemli olanı gerçekten saygılı, sevgili, topluma değer katan, çevresine örnek olan, sayının çokluğundan ziyade, az ama kaliteli insan olmasıdır. Eskilerin bir sözü vardır "Bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim."

Çevrenizde kaliteli ve sizi geliştiren insanlar varsa ömrünüzün hasadı daha verimli olur. Hasat sonrası ürünün çokluğu değil kalitesi ve işe yararlığı önemlidir. Belki çok zengin olmasak da, çok sevilmesek de, değer görmesek de yetiştirdiğimiz, topladığımız az sayıdaki ürün veya çevremizdeki dostlarla sağlam, kaliteli, verimli, birbirine sadakatle bağlı, nicelik nitelik olarak donanımlı, kendimize ve çevremize saygı ve sevginin kalite oranının en yüksek olduğu, gerçek, samimi, sırtımızı yaslayacağımız dostlar, arkadaşları bulacağız.

Kaliteli bir hayat, saygı sevgi, sağlıkla az kaliteli hasatlar elde etmek ve insan değerinin en yüksek seviyesine ulaşarak birlikte mutlu, umutlu yaşamak dileğiyle...

Saygılarımla, hoşça kalın.

Mürsel KOÇ

NARIN

Çocukları da kadınları da koruyamadı dünya, ne kadere
lendi. İnsan diye değerlendiremedi dünya kadınları! Ya
nefislerinin kurbanı olduğunu Narin... Erkekti, koruy
koca, hiç fark etmedi. Hepsi kendi benlik dünyalarında
Ayşe oldu, Fatma oldu, Narin oldu. Ama hiçbir şey değ
Neden anlayamadı dünya? Kadın dünyayı doğuruyordu
yordu da en güvendiklerinden koruyamıyordu kendini
erkek kılığında cellatlar alıyordu kadınların canlarını...
Ya kuyuya atılıyordu, ya yakılıyordu, ya beton atılıyordu
zarı bile layık görmüyordu cellatlar... Dağ taş lâl oldu u
sardı, koynunda sakladı. Kırıldı umutlar, yürekler yang
Bir varmış bir yokmuş masalında, masal kahramanı ölü
di? Narin yaşasaydı da koşa koşa öğretmenin boynuna
eller izin vermedi buna, ne ilk ne sen olacaktı bu... İns
Tüm yitirilen canlara selam ve sevgiyle...

İN'E

rdi ne yazgıydı yaşatılanlar. Sırf kadın, kız diye öte-
eşyaydı, ya ihtiyaç giderici... İğrenç insanların pis
up kollardı hani? İster baba, ister abi, ister amca, ister
, hayvani nefisleri ne isterse onu yaptı kadına kız. Adı
işmedi. Hani emanetti kadın. Naifti ,hassastı, narindi?!
, hayatın devamını sağlıyordu, tüm hayata yön veri-
... Bu dünyada ölmek için ecel beklenmiyordu artık,

u, ya da dereye gömülüyordu Narin gibi. Kadına me-
tancından, konuşamadı. Narin'in cansız bedenini dere
ın yeri, bir çuvala tepildi Narin'in nazik bedeni.
i bulundu. Oysa ki masallar mutlu sonla bitmez miy-
sarılıp "Öğretmenim ben geldim" diyebilseydi. Kirli
anlık öldü. Narin melekti, melek oldu.

BAĞLANANLAR

Görkemli bir ağacın dibinde uzanıyorduk. Ne zamandır burada yaşıyorduk bilemiyordum ama hatırlamak için beynimi zorladım âdeta. Bu köye geliş sebebim, gölgenin de verdiği serinlikle yanımda boylu boyunca uzanmaktaydı. Aramızdaki büyük sessizlik, aslında konuşabilen bütün insanlardan daha fazla kelimeyi içeriyordu sanki. Kaçmıştık, saklanmıştık buraya. Kimse bulamasın onunla beni istedim, zaten kimsenin de bizi aradığı yoktu.

Sıcak ve bunaltıcı güneşe meydan okuyan bu büyük meşe ağacı, bizi bu dünyanın önyargılarından korumaya yetmişti koca dallarıyla. Miskin miskin ağaca yatarcasına yaslanıyor, havada vızıldayan arıların seslerini dinliyor, bazen de kulağımın dibine kadar cesaretle gelmeyi başaran sineği elimin tersi ile ittiriyordum. Hemen yandan geçen tali tozlu yoldan Mustafa Ağa'nın olduğunu tahmin ettiğim traktörün sesini duyup Bora ile kafamızı çevirip ona baktık.

Tutunamadık koca ülkede buradan başka yere sanki. Diyar diyar geldik kâh rüyalarımızda kâh gerçekliğimizde. Neden kaçtığımızı, nereden kaçtığımızı bilemeden, dolaştık durduk Bora'nın tekerlekli sandalyesi ile. Yerler aradık içine kendimizi de yerleştirebileceğimiz, yerler aradık içinde kendimizi de bulabileceğimiz. Burasını biliyoruz, tanıyoruz hissini yakalamayı bulduğumuz yerde yerleşecektik. Bora hiç konuşmasa da ikimizde bunu arıyorduk. Bizi içine alacak yer, bizim yuvamız olacaktı.

Şimdi burada koca meşe ağacının bize yaptığı gölgelik altında miskin miskin pineklerken buraya kadar gelmiş olduğum yaklaşık yirmi yılın durakları, öyküleri, acıları, sancıları neredeyse bu ağacın gövdesi kadar kalınlıkta bir roman olurdu diye düşündüm. Terkedilişlerimiz, yalnızlığımız bizi biz yaptı âdeta. Çıktığımız yolun uzunluğunda geldiğimiz nokta, dışarıdan çok büyük gözükme de bizim için koca bir zaferdi aslında.

Bora için yaşadığım uzun yıllar, onda kendimi, kendimde onu bulmamı sağladı. Kolay olmayan yaşama tutunma mücadelelerimiz, kimi zaman bürokraside, kimi zaman hastanelerdeki uzun gecelerde, kimi zamanda yalnızlığımızın koyu gecelerinde bizi çok zorladı. Engeller onun vücudunda vardı, ama asıl zorluk ve direnç maalesef dış dünyadaydı. Zorluklara katlanamayan karımın hem anneliği hem de eş olmayı bütünüyle reddetmesi, travmaların en zorunu yaşatmıştı ikimize de. Hiç konuşmasa da gözlerimizdeki hüznün birbirimizinkini çoğalttı durdu. Yaşamayan koca yüklü bir buluta döndük sonunda. Çok sık

olmasa da arada telefonla görüştüğüm bir dostumdan duydum onun evlendiğini. Kendi tepkisizliğime kendim bile şaşırardım bu haber karşısında. Ama öldürmek her zaman silahla tabancayla olmuyormuş, asıl hisleri öldürmekmiş katil olmak. Hâkimin de, savcının da kendin olduğun, kendi kendini yargıladığın tek durum belki de.

Mustafa Ağa yanımıza geldi, gülünce daha da büyüyen ağzıyla “Ne ediyorsunuz burada bakiyim miskinler” diye takıldı.

“Biz de artık kalkıyorduk ağam. Bora sıcaktan bunaldı da köyün çeşmesinde ellerini yüzünü iyice yıkadık, burada gölgelenelim dediydik, Saniye Abla’m soğuk ayran yapacaktı, artık evimize gidelim diye kalkışıyorduk tam da.”

Bildiğimiz bilmediğimiz tüm şehirlerin hayatını unutmuş gibiydim artık. Sadece bu köyde tutunabildiğimizden beri, okumuşluğuma dair yaptığım tek şey kitaplarım ve bilimsel bitki yetiştiriciliğimdi. Biraz Boraya da öğretilmişim. Gene bu yaz da heyecanla tarlamızın mahsulünü beklemekteydik.

Saniye Abla’nın evine yerleştiklerimizden beri evi yuvasımız, tarlası bahçesi çocuklarımız olmuştu. Abla’nın az miktarda kira ile bize yuvasını açtığından bu yana, yıllarımız onun analığının sıcaklığı, köyün bizi benimsemesi ile burada akıp geçti. Dünyamız bu köyümüz olmuştu artık. Tezek kokuları, arı vızıltıları, kahve dedikoduları, ağaçların gölgesi, bizim yarattığımız şeyler olmuştu nazarımızda. Tutunamayanları oynarken, bağlananlar tiyatrosuna geçmiştik Saniye Abla’nın evinin alt bölümüne yerleşmekle. Çiçekli perdelerimiz, sabun kokan çarşaflarımız, pervazında güllerimiz olan tarlamıza bakan pencerelerimizde, ektiklerimizin çıkmasını beklemek, hayatımızın en güzel amacına dönüşmüştü.

Tekerlekli sandalyesini evimize doğru sürerken Bora’nın heyecanla ellerini salladığını hissettim. Karşıya bakınca Saniye Abla’nın Bora’ya doğru elinde domates ve patlıcanla koştuğunu gördüm. “Çocuklar hızlanın akşama domates soslu patlıcan kızartacağım. Mahsullerimiz çıkmış” diye heyecanla bağırdı. Hızlandık, sevindik. Ağladım biraz da mutluluktan. Büyüttüğüm oğlumu, Saniye Abla’nın anneliğini, domates ve patlıcanın tazeliğini seyrederken...

Şehnaz ORHAN

ŞAKAYIK ÇİÇEĞİ / MUŞ

Şakayık ya da Ayı Gülü (Kan Çiçeği, Yozgat Lalesi) olarak bilinir. Latince ismi "Paeonia turcica" olan sembol çiçek; isminin içinde Türk geçen bize ait bir çiçektir. Gen merkezi Anadolu olan bu çiçek; Antalya, Burdur, Denizli ve Muş illerinde yetişen bir bitki türü olarak bilinir.

Şakayık Çiçeği Özellikleri

Nisan ve mayıs aylarında çok daha fazla çiçek açar. Çok yavaş büyüyen bir yapıya sahiptir. Kesme ile beraber bahçe çiçekliği noktasında çok fazla tercih edilen bitki türlerindedir.

Şakayık çiçeği nerede bulunur?

Şakayık çiçekleri, soğuk kış aylarına dayanıklı olmalarıyla bilinir ve genellikle ılıman iklim koşullarında daha iyi yetişirler. Bu çiçekler, nemli toprakları ve yarı gölgeli alanları tercih eder. Bu nedenle bahçenizin güneş gören ama aynı zamanda gölgeli kısımları, şakayıklar için ideal bir yer olabilir.

Pembe, sarı, krem ve beyaz renkler üzerinde değerlendirilebilmektedir.

Rafiye ÖZTÜRK

AZİZ VİTUS KATEDRALI / PRAG

Aziz Vitus Katedrali Prag Başpiskoposluğu'nun merkezi olan Roma Katolik Katedrali'dir. Prag Kalesi içindedir. Binanın yapımı 1344 yılında başlamış, 1929'da tamamlanmıştır. Pek çok kral ve kraliçenin taç giyme törenine ev sahipliği yapan gotik yapı, Prag'ın simgelerindedir. Hristiyan azizi Vitus'a adanmış yapıda Vitus'un dışında Wenceslas, Adalbert, John Nepomuk gibi Hristiyanlarca aziz kabul edilmiş birçok şahsiyetin kemikleri bulunur.

Bugün katedralin bulunduğu yerdeki ilk dinî yapı, 10. yüzyılda inşa edilmişti. Devrin Bohemya Dükü I. Wenceslaus kendisi için daire şeklinde (rotunda) bir mezar inşa ettirmiş, Vitus'un kemiklerini Alman Kralı I. Heinrich'tan satın alarak buraya getirtmişti. 935'te suikast sonucu öldürülen ve ölümünden sonra azizlik mertebesi verilen dükün mezarı katedralin içinde korunmaktadır.

Katedralin tarihindeki bazı önemli olaylar katedralin hemen girişinde, ortada bulunan kapının üzerindeki rölyeflerde aktarılmıştır.

Önder KOÇ

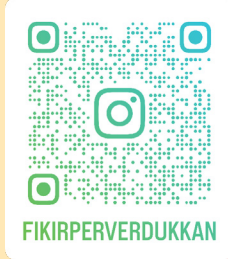
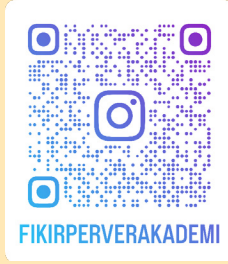
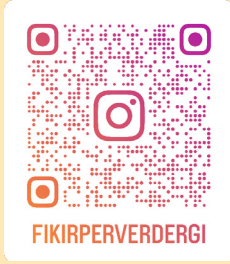

KIRMIZI TELEFON KULÜBE- Sİ/ Londra / İNGİLTERE

Londra'nın ikonlarından biri olan telefon kulübelerinin ilk tasarımı 1925 yılına Sir Giles Gilbert Scott tarafından yapıldı. Londra'daki ilk kırmızı telefon kulübesi ise Kraliyet Sanat Akademisi'ndeki Burlington House'in girişinde bulunuyor. Scott'ın tasarımı ise şu günlerde Trafalgar Meydanı'ndaki National Gallery'in dışında sergileniyor. Scott, aslında telefon kulübelerini gümüş rengine boyamak istese de dönemin telefon sistemini de elinde bulunduran Posta Hizmetleri (Post Office) Londra otobüslerine ve posta kutularına uyması bakımından kulübelerin kırmızı olmasını istemiş. Londra'nın ilk telefon kulübesi de Piccadilly'deki Kraliyet Sanat Akademisi'nin bahçesine 1926 yılında yerleştirilmiş. 10 yıl içerisinde de Londra genelinde bin 700 konumda bulundurulmuş. Londra dışındaki bazı kentlerde de olsa da kırmızı telefon kulübeleri başkent'in ikonları arasında sayılıyor. Orjinalleri döküm demirden yapılan telefon kulübelerinden Londra'da 200 kadar kaldı.

Mürsel KOÇ

Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip etmeyi unutmayın !

Sanat, dünyayı yansıtan bir ayna değil dünyanın onunla şekillendirildiği bir çekiçtir.

Bertolt Brecht

Yaşam, sadece birkaç uygulamaya geçirilebilir girişi bulunan bir tiyatro salonudur.

Victor Hugo

Tiyatro tutkusu giderek hayata daha bir demokrat, daha bir özgürlükçü, daha bir barışçıl bakmamı sağladı.

Rutkay Aziz

Tiyatro, uygarlığı, bütün yurt sathına ulaştırın çok etkin bir sanat dalı.

Haldun Taner

FİKİR PERVER
Fikir, Sanat ve Edebiyat..

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **28 okula ulaşmıştır**. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

 Geleceğimiz Kitapta

 @geleceğimizkitapta